

Agendapunt 7

Aan	Algemeen Bestuur
Van	5.1.2e
Datum	27 augustus 2014
Onderwerp	Rapportage: WODEAL en het dossier Gaswinning/aardbevingen

1. Vraag

Het Algemeen Bestuur heeft de Werkorganisatie gevraagd om inzicht te geven in de werkzaamheden die momenteel worden uitgevoerd in relatie tot het dossier Gaswinning. Daarnaast acht het management van de Werkorganisatie het noodzakelijk om het Algemeen Bestuur te informeren over de verwachte werkzaamheden voor op de korte en middellange termijn. Middels dit document wordt getracht om inzicht te geven van de werkzaamheden, randvoorwaarden, positionering, investering et cetera.

2. Aanleiding

Inmiddels is de Werkorganisatie bij veel onderdelen van het dossier Gaswinning betrokken. Omdat het er naar uitziet dat de hoeveelheid extra werkzaamheden die voortvloeien uit het dossier boven het reguliere werkaanbod (qua uren en taken) uitstijgt, is het noodzakelijk om inzicht te geven en kaders te stellen.

3. Doelstelling

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering van de Werkorganisatie. Het is daarom een vereiste dat het bestuur kennis heeft van, en instemt met de werkzaamheden die worden uitgevoerd.

De doelstelling bij het uitvoeren van de werkzaamheden door de Werkorganisatie richten zich op het efficiënt en adequaat behandelen van (aan)vragen in de fysieke leefomgeving met betrekking tot het dossier Gaswinning waarbij het belang van burger en bedrijf centraal staat.

4. Resultaat en afbakening

De Werkorganisatie houdt zich structureel bezig met de aantal aardbevingsgerelateerde werkzaamheden. Deze kunnen onderverdeeld worden in een aantal type werkzaamheden te weten productieve werkzaamheden (het verlenen van vergunningen, het houden van toezicht en het uitvoeren van handhaving), kennisdelen met andere overheden en beleidsondersteunende/-adviserende werkzaamheden. Per type wordt aangegeven wat de Werkorganisatie bijdraagt.

A. Productieve werkzaamheden (vergunningverlening, toezicht en handhaving)

1. schadeherstel

Een inschatting is dat ongeveer 0,5 tot 1% van de schademeldingen bij de NAM WABO-vergunningplichtig is. De werkorganisatie ontvangt vanuit dit dossier derhalve 50 tot 100 bouwaanvragen/slooppmeldingen per jaar.

Indien er sprake is van een Rijksmonumenten dan vindt in elk geval overleg plaats op locatie met alle betrokkenen.

Er vindt structureel overleg plaats in dit dossier tussen de Werkorganisatie en de NAM. Complexe zaken worden besproken, afstemming wordt gezocht en verbindingen worden

gelegd. Waar nodig informeert de Werkorganisatie portefeuillehouders en zoekt afstemming met beleidsmedewerkers van de desbetreffende gemeente. In bepaalde gevallen wordt geconstateerd dat de gemeente haar verantwoordelijkheid moet nemen door handhavend op te treden.

De geleverde producten zijn: vergunningen, meldingen, toezicht ter plaatse, gedoogbeschikkingen, (spoedeisende) bestuursdwangaanschrijvingen.

2. bouwkundig versterken

a. algemeen

In opdracht van NAM worden door ARUP inspecties uitgevoerd. In eerste instantie zijn in 2013 1100 inspecties uitgevoerd. In ongeveer 25 (2%) situaties werd een urgente situatie aangetroffen, waar onmiddellijk ingrijpen noodzakelijk was (stutten, wegnemen van gevaarlijke gebouwonderdelen). Deze zogenaamde level 0- maatregelen zijn in samenspraak met de Werkorganisatie uitgevoerd.

Verder worden er in 2014 van de 1100 woningen ruim 250 (= 23%) nader geïnspecteerd. Verwacht wordt dat bij deze woningen zogenaamde level 1 en 2-maatregelen (het versterken van de hoofddraagconstructie) uitgevoerd moeten gaan worden. De voorbereidingen vinden plaats in 2014 en zullen worden uitgevoerd in 2015. De NAM is voornemens de eigenaren te ontzorgen, waardoor de NAM als gemachtigde zal optreden richting de Werkorganisatie.

In 2014 worden door ARUP 4.500 inspecties uitgevoerd. In 2015 11.000. Indien dezelfde verhouding urgente situaties worden geconstateerd en nadere inspecties moeten worden uitgevoerd, dan betekent dit in totaal 90 (in 2014), respectievelijk 220 (in 2015) urgente gevallen en 1.035 (in 2015), respectievelijk 2.530 (in 2016) vergunningplichtige activiteiten vanuit nadere inspecties.

Ook in dit dossier vindt structureel overleg plaats tussen NAM/ARUP en de Werkorganisatie.

In 2013 en 2014 hebben de werkzaamheden zich in dit project nog voornamelijk beperkt tot het wegnemen van gevaarlijke situaties door stutten en bouwelementen verwijderen. In een enkel geval is een aanschrijving verzorgd.

De geleverde producten zijn: vergunningen, meldingen, toezicht ter plaatse, gedoogbeschikkingen, (spoedeisende) bestuursdwangaanschrijvingen.

In een aantal gevallen voert de NAM pilotprojecten uit, omdat deze in de voorbereiding extra aandacht behoeven en een bijzondere categorie zijn.

b. pilot Rijksmonumenten

De NAM is aan het onderzoeken op welke wijze Rijksmonumenten bouwkundig kunnen worden versterkt. Derhalve is een pilotproject aangewezen, het kerkje in Woltersum. De Werkorganisatie heeft, in afstemming met Ten Boer en Groningen, een gedoogbeschikking voorbereid voor de onderzoeksfase. De resultaten worden geanalyseerd waarna een plan van aanpak voor preventieve maatregelen zal worden ontwikkeld. Getracht wordt om tot een pakket maatregelen te komen die ook toegepast kan worden op andere Rijksmonumenten. In totaal zijn er meer dan 1.000 monumenten in het kerngebied.

c. pilot proefwoningen

In het kader van Bouwkundig versterken heeft de NAM een aantal panden aangekocht. In deze panden zullen voorzieningen worden getroffen die getest gaan worden, het belangrijkste aspect daarbij is natuurlijk de constructieve veiligheid, maar ook de esthetische kwaliteit en leefbaarheid worden getoetst.

De Werkorganisatie wordt actief betrokken bij de maatregelen die worden getroffen en de onderzoeksresultaten.

d. pilot code rood en geel

Zowel vanuit schademeldingen, maar vooral vanuit de visuele inspecties worden gevaarlijke situaties aangetroffen. NAM heeft een protocol ontwikkeld in welke gevallen overgegaan moet worden tot uitplaatsing. De gemeente heeft een beginselplicht tot handhaving. In de pilot worden een aantal gevaarlijke panden (geen woningen) die gevaarlijk zijn genoemd. Onderzocht wordt wie welke processtap moet zetten, wat de termijnen zijn, welke vervolgstappen er gezet moeten worden, welke partners erbij betrokken moeten worden en dergelijke. Het doel is om te komen tot een geïntegreerde aanpak, maar met ieder zijn eigen verantwoordelijkheid en onafhankelijkheid in deze vaak complexe processen.

3. '250 uit de stutten'

Vanuit 'Schadeherstel' en vanuit 'Bouwkundig versterken' komen complexe gevallen op de werklíst van het project '250 uit de stutten'. Het project wordt uitgevoerd door Arcadis. De complexiteit kent verschillende oorzaken, te denken valt aan complexe bouwkundige maatregelen die getroffen moeten worden, een woning waarbij de herstelschade groter is dan de waarde van de woning of een woning waarbij de schade niet alleen te wijten is aan de bevingen maar ook aan eigen gebrek (bouwfouten) of achterstallig onderhoud.

Doelstelling van dit project was om voor 1 augustus 5 panden van de lijst in uitvoering te hebben en 20 voor de rest van 2014. Inmiddels zijn ongeveer 30 panden opgepakt.

Om de doorlooptijd van de vergunningaanvragen te bespoedigen, zit een medewerker van de Werkorganisatie een dag per week op kantoor van Arcadis. Aan de voorkant wordt dan afgestemd wat vergunningplichtig is, hoe aangevraagd moet worden en wordt eventueel al getoetst. Dit leidt er toe dat als de vergunningaanvraag binnenkomt dit in feite nog alleen een formele administratieve afhandeling is.

De geleverde producten zijn voornamelijk: vergunningen, meldingen en toezicht ter plaatse.

4. Werken voor 9 gemeenten

In het burgemeestersoverleg van de 9 aardbevingsgemeenten is de intentie uitgesproken dat de Werkorganisatie werkzaamheden mag gaan uitvoeren voor alle 9 gemeenten. De Werkorganisatie is ontstaan door de kleine VTH-afdelingen van de vier DEAL-gemeenten samen te voegen met als doel onder meer de kwetsbaarheid te verminderen, de kwaliteit te verhogen en efficiënter te gaan werken. Bovendien ligt het kerngebied van de aardbevingen in het DEAL-gebied waardoor de Werkorganisatie sowieso ingericht moet gaan worden om de werkzaamheden op dit gebied uit te kunnen voeren. Andere gemeenten kunnen daar bij aanhaken. Voor de NAM heeft dit als voordeel dat zij de grote hoeveelheden werkzaamheden met 1 partner kunnen afstemmen. Dit heeft als voordeel dat processen en protocollen op elkaar kunnen worden afgestemd. Er wordt nu door de NAM onderzocht of een automatiseringsprogramma ontwikkeld kan worden om te communiceren met die van de Werkorganisatie zodat bijvoorbeeld gegevens niet handmatig overgenomen hoeven te gaan worden na het indienen van een aanvraag.

Op dit moment heeft de Werkorganisatie 1 dossier opgepakt voor een andere gemeente. Dit betreft het genoemde pilotproject van het kerkje in Woltersum. In dit geval is een integraal advies geleverd die na besluitvorming van de gemeente Ten Boer administratief door Ten Boer is afgehandeld. Omdat de Werkorganisatie beschikt over een meergemeente-applicatie zou ook het inrichten van ons automatiseringsprogramma voor meerdere gemeenten eenvoudig te realiseren zijn. Nu betrof het het opstellen van een gedoogbesluit waarvoor uiteraard een collegebesluit vereist was, maar voor eenvoudige dossiers, zoals bijvoorbeeld een sloopmelding afhandelen, zou ook onder mandaat een dossier afgehandeld kunnen worden. Het mandaat zou dezelfde inhoud kunnen hebben als die door de DEAL-gemeenten is afgegeven.

Er dient nog nader uitgewerkt te worden welke werkzaamheden de Werkorganisatie zal gaan uitvoeren voor de overige gemeenten. In principe kunnen alle voorkomende VTH-werkzaamheden worden geleverd. De samenwerkingsvorm kan daarbij variëren van een advies opstellen (dus product leveren zonder mandaat) al dan niet met deeladvies van de betreffende gemeente tot het zelfstandig leveren van producten onder mandaat.

5. Regeling Waardevermeerdering
Indien voortvloeiend uit het advies van de Commissie Meijer een regeling wordt ontwikkeld inzake waardevermeerdering van de woningen binnen het aardbevingsgebied, dan zal dit onmiskenbaar tot een verhoging van het aantal vergunningplichtige werkzaamheden leiden. Op dit moment ontbreekt echter kennis van de toekomstige regeling. Een goede inschatting is daarom op dit moment niet mogelijk.cc

B. Kennisdelen

6. Taskforce Rijksmonumenten
Momenteel wordt samen met onder andere de Rijksdienst, Libau, NAM en werkorganisatie vooral gezocht naar een mogelijkheid hoe de Rijksmonumenten het beste beschermd kunnen worden tegen schade in de toekomst, maar ook hoe schadeherstel onderzocht, getaxeerd en hersteld kan worden. Het handboek schadeherstel moet nog worden uitgebreid met een hoofdstuk over monumenten.

7. Platform van Beving naar Binding (Alfacollege)
Het Alfacollege heeft onder andere de Werkorganisatie uitgenodigd om mee te denken hoe informatie uitwisseling en opleiding voor nu en in de toekomst voorgegeven kan worden.

8. kennisplatform Gaswinning
De gemeente en provincie Groningen hebben ambtelijk gevraagd om uitwisseling van ervaringen met betrekking tot het dossier Gaswinning. Er wordt nu geïnventariseerd welke ambtenaren binnen de provincie op dit moment belast zijn met werkzaamheden betrekking hebbende op het dossier. Het idee is om een digitale kennisboom te ontwikkelen, zodat ervaringen eenvoudig uitgewisseld kunnen gaan worden.

Daarnaast worden medewerkers incidenteel gevraagd om deel te nemen aan overleggen voor nieuwe initiatieven inzake het dossier Gaswinning, zoals de Safety Rooms en informatie centrum en de transitie van schoolgebouwen.

C. Beleidsondersteuning/-advisering

Naast de structurele werkzaamheden, het verlenen van vergunningen en dergelijke, is de Werkorganisatie ook betrokken bij incidentele beleidsondersteunende zaken. Die zaken hebben veelal rechtstreeks belang in de structurele werkzaamheden en/of zijn bouwkundig van aard, waardoor participatie van de Werkorganisatie wenselijk is.

a. Wet Bescherming Persoonsgegevens.
De burger is erbij gepaard dat hun dossier voortvarend wordt opgepakt. Omdat het uiteindelijk om zoveel aanvragen per jaar gaat, moet de organisatie van de afhandeling van aanvragen op een zo effectief en efficiënt mogelijk worden ingericht. Overbodige stappen moeten zoveel mogelijk worden voorkomen en gegevens moeten kunnen worden uitgewisseld om een gestandaardiseerde werkwijze per categorie te kunnen ontwikkelen.

De Werkorganisatie is tot overeenstemming kunnen komen met de NAM over de wijze waarop deze uitwisseling tot stand kan komen zonder in strijd met de privacyregelgeving te handelen.

b. NPR- Eurocode 8
Er bestaat in Nederland geen norm voor aardbevingsbestendig bouwen. In Europa bestaat die op zich wel (Eurocode 8), maar ieder land moet een aparte regeling treffen om deze van toepassing te verklaren in zijn land, waarbij bepaalde rekenwaarden moeten worden vastgesteld. Immers een aardbeving in rotsachtig gebied heeft hele andere effecten dan op de Groninger klei. In Nederland is een dergelijke regeling (NPR) in voorbereiding. Omdat dit ongeveer drie jaar duurt voordat een dergelijke regeling van kracht is, is een voorlopige rekenrichtlijn vastgesteld.

De Werkorganisatie werkt momenteel aan een advies naar gemeenten hoe met dit advies van het Rijk om te gaan.

c. Protocol 'code Rood/code Geel'
In een aantal gevallen heeft de NAM de afgelopen tijd geconstateerd dat een woning te gevaarlijk was om in te wonen. De bewoners zijn uit huis geplaatst. De NAM is een protocol

aan het ontwikkelen voor wat zij noemen 'code rood'-situaties. Zij hebben de Werkorganisaties gevraagd hoe de gemeenten omgaan met de gevaarlijke woningen.

Momenteel werkt de Werkorganisatie aan een (juridisch) document hoe wettelijk omgegaan moet worden met bouwwerken die gevaarlijk zijn. Heldere voorschriften gelden waar een woning minimaal aan moet voldoen, maar minder helder is het wanneer een woning te gevaarlijk is om in te wonen. De gemeente heeft een beginselplicht tot handhaven. De verantwoordelijkheid ligt bij de eigenaar. Maar gemeenten zullen niet te vroeg iemand uit huis willen plaatsen. De NAM wil in bepaalde gevallen (tijdelijk) deze verantwoordelijkheid overnemen. Onderzocht wordt of er een protocol ontwikkeld kan worden die gemeentebesturen houvast geven in deze gevallen.

d. Productencatalogus voor oplossingen bouwkundig versterken

De NAM heeft een productencatalogus in voorbereiding. Hiervoor is een Bouwteam ingericht (De Zwarte Hond, BV Bouwbedrijf Kooi Appingedam) en daarnaast vindt er een marktconsultatie plaats. De Werkorganisatie stuurt aan op een beoordeling van de productencatalogus, zodat voorafgaand aan de aanvragen getoetst kan worden, zodat dit de behandeling van de aanvragen bespoedigt. Voor de pilot van de testwoningen is inmiddels afstemming tussen de Werkorganisatie en het Bouwteam.

e. Stimuleringsregeling

De NAM ontwikkelt op dit moment een stimuleringsregeling voor een tegemoetkoming in de bouwkosten bij het aardbevingsbestendig bouwen. De Werkorganisatie is gevraagd om pilotprojecten aan te dragen. Daarnaast hebben wij informatie aangeleverd ten behoeve van een analyse of de voorlopige rekenrichtlijn voor het aardbevingsbestendig bouwen geleid heeft tot stagnatie op de bouwmarkt.

5. Randvoorwaarden

Beleid

De gemeenten zijn bevoegd gezag. Zij stellen beleid vast. Wij voeren zelfstandig vastgesteld beleid uit. Omdat een aantal onderwerpen gerelateerd zijn aan onze (juridisch en bouwkundige) werkzaamheden kunnen wij de gemeenten op dit beleidsmatige vlak ondersteunen of adviseren.

Interne bedrijfsvoering

Ervaring die wordt opgedaan in de pilots van 'Bouwkundig versterken' en '250 uit de stutten' worden gebruikt om de interne bedrijfsvoering van de Werkorganisatie te optimaliseren. Voor wat betreft de interne bedrijfsvoering is de Werkorganisatie alleen verplicht besluitvorming van de opdrachtgevers te vragen indien dit consequenties heeft op de geldende samenwerkingsafspraken (bijvoorbeeld de KCC's of RO-adviseurs).

6. Organisatie

Binnen de Werkorganisatie is 5.1.2e aangewezen als projectleider van het dossier Gaswinning. Het Management Team van de Werkorganisatie bewaakt de voortgang en de kwaliteit van het project. De projectmedewerkers zijn 5.1.2e
5.1.2e Op inhoudelijke dossiers is 5.1.2e het eerste aanspreekpunt voor de NAM en adviseurs. 5.1.2e is zijn vervanger. 5.1.2e zijn beide vergunningverleners. Voorsnog liggen binnen het team Vergunningen de meeste werkzaamheden. 5.1.2e brengt zijn specialisme in van constructeur en 5.1.2e als jurist 5.1.2e zijn toezichthouders en worden met name in gezet bij een bezoek aan een onveilige situatie.

Voorkomende werkzaamheden, zoals de inhoudelijke afhandeling van aanvragen of klachten worden door alle vergunningverleners, toezichthouders en adviseurs opgepakt, omdat deze in feite niet afwijken van reguliere werkzaamheden.

Structureel vindt integraal overleg plaats met de NAM inzake 'Schadeherstel', 'Bouwkundig versterken' en '250 uit de stutten'.

Het bestuur van de Werkorganisatie en de DEAL-gemeenten worden 3 keer per jaar geïnformeerd over de voortgang middels de rapportages.

Afstemming vindt structureel plaats tussen de gemeente Loppersum (5.1.2e) en (5.1.2e) en de Werkorganisatie (5.1.2e).

7. Personeel

De VTH-gerelateerde werkzaamheden zoals eerder genoemd, krijgen naar verwachting nogal zijn weerslag op de benodigde formatie van de Werkorganisatie.

In het bijgevoegde overzicht zijn schematisch de werkzaamheden genoemd met een geraamde ureninzet.

Voor schadeherstel is een continue formatie benodigd van ongeveer 1 fte. Dit komt overeen met de ervaring die wij hebben opgedaan vanaf 2012 en de verwachting die wordt uitgesproken door de NAM.

Voor wat betreft het Bouwkundig Versterken, inclusief de 250 uit de stutten zal de werklust steeds verder oplopen. Als we de prognoses en planning hanteren die de NAM ons kenbaar heeft gemaakt dan zal dit een formatie van ongeveer 2 fte dit jaar, 6 fte in 2015 en zelfs oplopend tot ongeveer 12 fte in 2016 betekenen voor werkzaamheden binnen de DEAL-gemeenten. Opgemerkt moet worden dat er een aanname is gedaan over de kengetallen voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Er is een reductie toegepast voor de standaardisatie en optimalisatie van de processen die doorgevoerd moeten gaan worden. Met dergelijke aantallen heeft een verkeerde aanname nogal wat consequenties voor de doorrekening van het benodigd aantal uren.

Naast de concrete raming van uren zijn er een aantal pm-posten opgenomen voor werkzaamheden waar nog geen inschatting kan worden gemaakt op basis van de huidige beschikbare informatie.

8. Kosten

De Werkorganisatie zal samen met Loppersum met de NAM in onderhandeling gaan of de extra kosten voor de Werkorganisatie door de NAM vergoed zullen gaan worden. Getracht wordt voor de jaarwisseling hier duidelijkheid over te hebben.

Mochten deze onderhandelingen stranden, dan zullen wij bij noodzakelijke uitbreiding van (tijdelijke?) formatie extra budget aanvragen bij het Algemeen Bestuur middels een begrotingswijziging. Uiteraard zal deze dan onderbouwd worden met een overzicht van gedetailleerde werkzaamheden, planning en kosten. Ook zal dan een voorstel worden ingediend hoe omgegaan zou moeten worden met de werkzaamheden die verricht worden de gemeenten buiten DEAL.